

Pedagoginen johtaminen ammatillisessa koulutuksessa

Pedagogisten johtajien näkemykset osaamisen johtamisen kehittämistarpeista

Pedagogisia johtajia pyydettiin kertomaan, miten opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen johtamista tulisi heidän mielestään kehittää, jotta se tukisi mahdollisimman hyvin tutkinnon perusteiden mukaisen opetuksen ja ohjauksen toteuttamista sekä opiskelijoiden oppimista.

Pedagogiset johtajat korostivat vastauksissaan erityisesti yhteisöllisen osaamisen kehittämisen merkitystä. Tällä tarkoitettiin säännöllisiä pedagogisia keskusteluja sekä tutkinnon perusteisiin perustuvaa yhteistä pedagogista suunnittelua ja kehittämistä. Osa vastaajista painotti yhteisopettajuuden vahvistamista, yhteisten kehittämistilaisuuksien järjestämistä, vertaisoppimisen lisäämistä sekä eri alojen välisen yhteistyön ja verkostoitumisen tukemista (ks. Taulukko 19).

Pedagogisten johtajien vastauksissa korostui lisäksi tarve vahvistaa osaamisen kehittämisen suunnitelmallisuutta ja tavoitteellisuutta. Vaikka henkilöstöllä on nykyisinkin mahdollisuuksia kehittää osaamistaan, vastaajien mukaan osaamistarpeita tulisi tunnistaa nykyistä systemaattisemmin. Osaamisen vahvuuksista ja kehittämiskohteista olisi tärkeää käydä säännöllistä keskustelua, ja organisaatioissa tulisi laatia yhteiset linjaukset osaamisen kehittämiseksi. Pedagogisten johtajien mukaan osaamisen kehittämisen tulee olla suunnitelmallista, tavoitteellista ja johdettua. Sen tulee perustua tunnistettuihin osaamistarpeisiin, sen vaikuttavuutta tulee seurata palautteen avulla, ja toimintaa varten tulee laatia selkeät suunnitelmat. Osa pedagogisista johtajista pohti myös, tulisiko henkilöstöä velvoittaa osaamisen kehittämiseen ainakin sellaista osaamista, mitkä ovat organisaation toiminnan kannalta keskeisiä. Vaikka henkilöstö on pääosin sitoutunut oman osaamisensa kehittämiseen, sitä ei pedagogisten johtajien mukaan voida jättää yksinomaan yksilöiden omalle vastuulle.

Pedagogisten johtajien vastauksissa korostui myös tarve selkeyttää ja vahvistaa osaamisen kehittämiseen liittyviä linjauksia, vastuita ja rooleja eri johtamisen tasoilla. Erityisesti pedagogiset johtajat nostivat esiin lähijohtamisen merkityksen. Osa vastaajista katsoi, että esihenkilöiden nykyistä aktiivisempaa osallistumista tutkinnon perusteiden mukaisen opetuksen ja ohjauksen suunnitteluun tulisi vahvistaa.

Lisäksi pedagogisten johtajien vastauksissa korostui tarve varata osaamisen kehittämiseksi ja sen johtamiselle riittävästi aikaa ja resursseja. Vastaajat toivat esiin, että opettajien ja esihenkilöiden työaikaa kuluu paljon opetukseen sekä erilaisiin hallinnollisiin tehtäviin, minkä vuoksi pedagogiselle kehittämiseksi jää liian vähän aikaa. Tämä nähtiin merkittävänä esteenä pitkäjänteiselle osaamisen kehittämiseksi ja pedagogisen toiminnan uudistamiselle.

TAULUKKO 19. Pedagogisten johtajien näkemykset osaamisen johtamisen kehittämisestä tutkinnon perusteiden mukaisen opetuksen ja ohjauksen tukemiseksi (n = 161)

Kehittämisideat	Osuus maininnoista (%)	Mainintojen määrä (n)
Pedagogisen keskustelun, yhteissuunnittelun ja -kehittämisen sekä yhteisopettajuuden vahvistaminen	38,5	62
Suunnitelmallisen ja tavoitteellisen osaamisen kehittämisen vahvistaminen (mm. koulutuksiin ja työelämäjaksoille osallistuminen)	34,8	56
Ajan ja resurssien turvaaminen osaamisen kehittämiselle ja johtamiselle	13,7	22
Selkeämmät linjaukset, vastuut ja roolit, pedagogisen johtamisen vahvistaminen	13,0	21
Yhteensä	100,0	161